

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Formy arkusza:</i>	EJAP-P0-600, EJAP-P0-660
<i>Termin egzaminu:</i>	5 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	18 czerwca 2023 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	T
1.2.			F
1.3.			F
1.4.			F
1.5.			T

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.2. Zdający określa główną myśl tekstu. 2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
2.2.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi [...].	C
2.3.		2.2. Zdający określa główną myśl tekstu.	F
2.4.		2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D
2.5.		2.2. Zdający określa główną myśl tekstu.	A

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1698).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
3.2.		2.2. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
3.3.		2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.4.		2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.5.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
4.2.			E
4.3.			A
4.4.			C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
5.2.		3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
5.3.		3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.2.			C
6.3.			C
6.4.			B
6.5.		3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
7.2.			A
7.3.			C

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
8.2.			C
8.3.			A
8.4.			A
8.5.			C

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
9.2.			B
9.3.			A
9.4.			C
9.5.			C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

W ubiegłym tygodniu wygrałeś(-aś) konkurs kulinarny dla młodzieży. W e-mailu do kolegi z Anglii:

- wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie
- opisz danie, które przygotowałeś(-aś) na ten konkurs
- zrelacjonuj przebieg wręczania nagród
- zachęć kolegę do udziału w konkursie kulinarnym w przyszłym roku i napisz, w jaki sposób pomożesz mu przygotować się do tego konkursu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...];*
- 5.1. *Zdający opisuje [...] przedmioty [...];*
- 5.4. *Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości;*
- 5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje poglądy, uczucia;*
- 5.8. *Zdający opisuje intencje [...] i plany na przyszłość;*
- 5.9. *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych;*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia;*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
  - a. nie realizuje tego podpunktu
  - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
    - **wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie**
I love cooking. (jedno odniesienie)
    - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
I love taking photos and want to be a photographer. (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
  - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
    - **opisz, danie, które przygotowałeś(-aś) na konkurs**
I prepared spaghetti with meat balls and vegetables.
    - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
I cooked pizza with tuna. But I didn't use any peppers because I don't like them.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
  - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *take part in the competition, win a prize* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub za pomocą równorzędnych wyrazów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
  - **zrelacjonuj przebieg wręczania nagród**
During the ceremony I felt scared and frightened before my speech.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażen odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia, np.
  - **wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie**
  - **zachęć kolegę do udziału w konkursie kulinarnym w przyszłym roku i napisz, w jaki sposób pomożesz mu przygotować się do tego konkursu**
I know that you are not keen on cooking but it's the best way to feel happy.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść, pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy danego podpunktu, np. relacjonując przebieg wręczania nagród, zdający pisze *I was happy*. – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt,

do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany).

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *I don't know why I took part in the competition.*
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
  - **opisz danie, które przygotowałeś(-aś) na konkurs**
It was danie wegańskie. („nie odniósł się”)
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
  - **zrelacjonuj przebieg wręczenia nagród**
During the ceremony wręczenia nagród I met the Prime Minister. („odniósł się”)

Zadanie 10.

W ubiegłym tygodniu wygrałeś(-aś) konkurs kulinarny dla młodzieży. W e-mailu do kolegi z Anglii:

- wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie
- opisz danie, które przygotowałeś(-aś) na konkurs
- zrelacjonuj przebieg wręczania nagród
- zachęć kolegę do udziału w konkursie kulinarnym w przyszłym roku i napisz, w jaki sposób pomożesz mu przygotować się do tego konkursu.

Hi Mark,

Guess what! Last week I won a cooking competition for teenagers.

• **wyjaśnij, powody uczestnictwa w tym konkursie**

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje poglądy [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jeden powód/cel wzięcia udziału w konkursie kulinarnym. Powód/cel może dotyczyć na przykład:

- preferencji, zainteresowań, upodobań, intencji zdającego, np. *I decided to take part in a competition because I love challenge and I wanted to show my creativity in preparing meals for vegetarians.* („odniósł się i rozwinął”)
- okoliczności, osób, wydarzeń, które miały wpływ na podjęcie przez zdającego tej decyzji, np. *My friend encouraged me to take part in this competition.* („odniósł się”)
- korzyści/zalet wynikających z wzięcia udziału w konkursie, np. *Thanks to the competition I wanted to develop my cooking skills.* („odniósł się”)

Wymagany jest spójnik „so”, „because”, gdy z kontekstu nie wynika, że zdający podał powód/cel wzięcia udziału w konkursie, np. *The main prize was a cooking course.* („nie odniósł się”), ALE *I wanted to take part in the competition because the main prize was a cooking course.* („odniósł się”)

Samo podanie informacji/faktów/szczegółów o konkursie, np. podanie nazwy konkursu, składu jury, informacji o zasadach organizacji i/lub warunkach udziału w konkursie i nie wskazanie, że był to powód wzięcia udziału w konkursie, **nie jest traktowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia, ALE może być traktowane jako element rozwijający, **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli podaje powód uczestnictwa w tym konkursie, np. *I took part in the “Dream Meals” contest.* („nie odniósł się”); *I like challenges and competing. I took part in the “Dream Meals” contest.* („odniósł się i rozwinął”)

Akceptowane jest podanie powodu wzięcia udziału w konkursie w czasie teraźniejszym i/lub przyszłym, np. *Competitions are great. You can check your skills and have a lot of fun. That’s why I decided to take part.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie podaje powodu wzięcia udziału w konkursie, np.

– przedstawia swoje wrażenia/opinie dotyczące jego uczestnictwa w konkursie, np. <i>I enjoyed the competition very much.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I took part in a cooking competition.	Cooking is my fashion and that is why I decided to take part in the competition.	I took part in it because the organizers offered a professional culinary course and a money prize for the winner.
The competition was marvellous.	As I saw the advert for this contest I thought "Why not?"	As I saw the advert for this contest I thought "Why not?" This way I can check my skills and gain popularity.

• **opisz danie, które przygotowałeś(-aś) na ten konkurs**

5.1. *Zdający opisuje [...] przedmioty [...].*

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje swoje danie przygotowane na konkurs.

Jako **opis** dania uznaje się odniesienie do jakiegokolwiek jego cechy, na przykład:

- nazwy/rodzaju dania, wykorzystanych produktów/składników, smaku/zapachu, sposobu przygotowania dania, np. *I prepared salad with chicken.* („odniósł się”) *My dish was very spicy.* („odniósł się”)
- kształtu, koloru, wielkości dania, elementów wykorzystanych jako dekoracja dania, np. *It was a huge sandwich.* („odniósł się”)

Jeżeli zdający przedstawia swoją opinię i/lub opinię innych osób na temat jego dania, to taka realizacja tego podpunktu polecenia **nie jest akceptowana** jako opis, np. *In my opinion my meal was delicious.* ALE może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego polecenia, czyli dokonuje opisu dania, które przygotował na konkurs, np. *In my opinion my meal was delicious. It was grilled fish and pasta.* („odniósł się i rozwinął”)

Nazwy dań, użyte w języku innym niż język egzaminu, **nie są akceptowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *I prepared bigos.* („nie odniósł się”)

Jeśli zdający używa nazwy w języku innym niż zdawany, ale podaje objaśnienie tej nazwy w języku angielskim, to taka informacja jest uwzględniana w ocenie treści, np. *I prepared bigos. It's a Polish dish made of cabbage.* („odniósł się”)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający opisuje zdjęcie, ale nie jest to zdjęcie, które zdający zgłosił do konkursu, np. *My mother took a picture during the ceremony. Of course, it shows me getting the prize*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
All my friends were delighted with my winning dish.	I prepared pizza.	I prepared pizza, a traditional Italian meal.

In my opinion my dish looked beautiful and original.	My dish was for vegetarians. I used only vegetables.	My dish was for vegetarians. I used only vegetables such as tomatoes and pepper.
--	--	--

• **zrelacjonuj przebieg wręczenia nagród**

5.4. *Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.*

7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający relacjonuje **przebieg** wręczenia nagród. Za relacjonowanie przebiegu wręczenia nagród uznaje się odniesienie do **przynajmniej jednej czynności**, która miała miejsce w trakcie wręczenia nagród lub **opisanie, co się wydarzyło** w trakcie wręczenia nagród, np. *The ceremony started with a concert and then the winners got their prizes and congratulations.* („odniósł się i rozwinął”) *During the ceremony the organizer gave me a new set of knives.* („odniósł się”); *When I was getting a prize on stage, people started shouting and clapping hands.* („odniósł się i rozwinął”)

Jeśli zdający nie relacjonuje przebiegu wręczenia nagród, czyli nie uwzględni żadnej czynności, ale podaje informacje/fakty dotyczące, np.

- osób, które uczestniczyły we wręczeniu nagród, np. członków jury, grona laureatów/gości – ich liczbę, wygląd
- miejsca, w którym dokonano wręczenia nagród
- czasu trwania uroczystości/imprezy
- atmosfery panującej w trakcie wręczenia nagród,

to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na **poziom niższy**, np. *The event took place in the local cinema. It was a very nice ceremony.* (R→O) *The ceremony lasted from 2 p.m. to 4 p.m.* (O->NO)

W/w fakty/informacje mogą być traktowane jako **element rozwijający pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wskazuje **przynajmniej jedną czynność** wykonaną w trakcie wręczenia nagród, np. *Over 50 people were invited to the award ceremony in the gallery. All of them asked me for a selfie.* („odniósł się i rozwinął”); *The ceremony lasted two hours. There were many long speeches.* („odniósł się i rozwinął”)

Samo poinformowanie, że zdający dostał nagrodę, **nie jest realizacją** tego podpunktu polecenia, jeśli z kontekstu nie wynika, że zdający odnosi się do przebiegu wręczenia nagród, np. *When I won the cooking competition, I got a prize.* („nie odniósł się”); *They gave me a bike as a prize.* („nie odniósł się”); *I won a cooking competition and I got a prize at the city hall.* („odniósł się”); *I won a cooking competition, and I got a bike from the president at the city hall.* („odniósł się i rozwinął”)

Wyrażenie opinii o przebiegu wręczenia nagród, **nie jest uznawane** za relacjonowanie przebiegu wręczenia nagród, np. *The ceremony was fantastic.* („nie odniósł się”)

ALE może być traktowane jako **element rozwijający pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wskazuje co działo się w trakcie wręczenia nagród, np. *The ceremony was fantastic. A famous cook gave me the prize and then we talked about my dish.* („odniósł się i rozwinął”)

Akceptowana jest realizacja tego podpunktu polecenia poprzez zrelacjonowanie przebiegu przekazania nagrody w sposób inny niż odbiór osobisty, np. *I got an email from the organizers and a week later my prize came by post.* („odniósł się i rozwinął”)

Wymagane jest użycie **czasu przeszłego**. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia w czasie teraźniejszym, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I go to the stage and take a prize from the president.* (R->O)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie relacjonuje przebiegu wręczenia nagród, np. informuje, że nie odbyło się wręczenie nagród, np. *I'm disappointed because I haven't got my prize yet.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>There were five people in the jury.</p> <p>At the meeting I was dressed in a suit.</p>	<p>I was late for the event, but they gave me my prize.</p> <p>After getting the prize, I posed for a photo.</p>	<p>During the ceremony the awards were presented by the mayor. Then the audience started to clap their hands.</p> <p>My favourite famous cook was invited. He handed my prize to me and shook my hand.</p>

- zachęć kolegę do udziału w konkursie kulinarnym w przyszłym roku i napisz, w jaki sposób pomożesz mu przygotować się do tego konkursu

5.7. Zdający opisuje intencje [...].

7.4. Zdający proponuje [...].

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zachęcenie kolegi do udziału w konkursie kulinarnym w przyszłym roku **oraz** poinformowanie w jaki sposób zdający pomoże mu przygotować się do tego konkursu) i zrealizowanie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *You should also take part in the cooking competition the following year. It's really worth doing it. Maybe someday we'll go to a perfect restaurant together and I'll show you how to cook good meals.* („odniósł się i rozwinął”)

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał tylko do jednego członu, tj.:

- a) zachęcił kolegę do udziału w konkursie kulinarnym w przyszłym roku, np. *Think about taking part in such a competition. It has many advantages.* (nawiązanie do pierwszego członu, drugi niezrealizowany) ALBO
- b) napisał w jaki sposób pomoże koledze przygotować się do konkursu, np. *I'll send you the rules of the cooking contest if you decide to take part in it.* (nawiązanie do drugiego członu, pierwszy niezrealizowany),

wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeżeli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.

- a) *I know that you are not willing to take part in such a contest but I hope you'll understand that it is really worth learning how to cook a great variety of meals, meet famous cooks and maybe becoming a winner.* (rozbudowane zachęcenie kolegi do wzięcia udziału w konkursie fotograficznym w przyszłym roku, ale brak poinformowania w jaki sposób zdający pomoże mu przygotować się do tego konkursu);
- b) *I'll send you some links to websites showing how to cook some meals. And next I'll arrange a meeting with a professional cook who will prepare you for the contest.* (rozbudowana informacja, w jaki sposób zdający pomoże koledze przygotować się do konkursu fotograficznego, ale brak zachęcenia kolegi do udziału w tym konkursie w przyszłym roku),

wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Nie jest wymagane poinformowanie, że konkurs kulinarny, do którego zdający zachęca kolegę odbędzie się w przyszłym roku, **pod warunkiem**, że z kontekstu pracy wynika, że będzie to kolejny/przyszły konkurs kulinarny.

Informacja, że konkurs odbędzie się w przyszłym roku **nie jest traktowana jako element rozwijający**.

Akceptowane są różne sposoby zachęcenia kolegi do wzięcia udziału w kolejnym konkursie kulinarnym. Nie jest wymagane użycie wyrazów *zachęcać, zachęta*, np. *Why don't you take part in the competition next year?* („odniósł się”); *I think it's a good idea to take part in the next competition.* („odniósł się”); *Maybe we will try to compete next year together.* („odniósł się”)

Informacja o gotowości do udzielenia pomocy nie jest traktowana jako realizacja ani pierwszego, ani drugiego członu tego podpunktu polecenia, np. *Next year there is also a competition. I can help you prepare for it.* („nie odniósł się”)

Jeżeli zdający zniechęca kolegę do wzięcia udziału w konkursie kulinarnym w przyszłym roku, to taka realizacja pierwszej części tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *If I were you, I wouldn't take part in such a cooking contest.* („nie odniósł się”)

Jeżeli zdający informuje, co kolega może/powinien zrobić, żeby przygotować się do konkursu, nie wskazując na czym będzie polegała pomoc zdającego, to taka realizacja drugiej części podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *If you want to take part in such a contest, you should find the right instructor.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
There is a competition next year.	You should try taking part in such a contest next year.	If I were you, I would take part in the contest next year. I can give you some advice that will let you win.
Please help me cook better dishes.	Take part in the next competition. I'll give you some advice.	I suggest you take part next year, I will help you. I can lend you my cookbooks and equipment.

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich oryginalną pisownię i błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniem/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np. **Hi Mark, Guess what! Last week I won a cooking competition for teenagers.** *Dear Mark. How are you?*
  - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny). *Maybe you started in the competition. I will help you.*
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
  - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2022/23 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (<u>gzać</u>) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było goraco.</u>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych, za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź lub wybrane podpunkty polecenia nie będą podlegały ocenie.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
9. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
10. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślone linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read*

Nowe Horyzonty – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślone jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są
  - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. W liczbie wyrazów bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty*. – 4 wyrazy.